

Stockholms kommun

registrator.utbildning@stockholm.se

Rektorer vid S:t Eriks gymnasium

johan.abrahamsson@stockholm.se

eija.a.carlsson@stockholm.se

monica.friesendorff@stockholm.se

mats.oblad@stockholm.se

eva.jugas@stockholm.se

Beslut för gymnasieskola och gymnasie- särskola

efter tillsyn av S:t Eriks gymnasium
i Stockholms kommun

Tillsyn i S:t Eriks gymnasium

Skolinspektionen genomför tillsyn i Stockholms kommun under 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

S:t Eriks gymnasium besöktes av Skolinspektionen den 6 november och den 15 november 2012.

Fakta om skolan

S:t Eriks gymnasium är en kommunal skola, belägen på Kungsholmen i Stockholms kommun. Skolan erbjuder fem nationella gymnasieprogram, introduktionsprogram samt gymnasiesärskola. Totalt har skolan 1207 elever, ca 240 anställd personal varav 160 lärare.

Skolan genomförde en omorganisation som trädde ikraft 1 juli 2011, som innebar att olika skolenheter med respektive ansvarig rektor skapades. Som en följd av att medieprogrammet upphörde som nationellt gymnasieprogram från och med detta läsår antogs inga elever på detta program. Däremot startade samhällsvetenskapsprogrammet på skolan. Ytterligare en förändring genomfördes inför hösten 2012 då Scengymnasiet, som tidigare funnits i Skärholmen, flyttades till S:t Eriks gymnasium. Tolkning av statistik över kunskapsresultat och andra uppgifter om skolan över tid måste göras mot bakgrund av dessa relativt stora förändringar av organisation och programutbud. S:t Eriks gymnasium har nu fem skolenheter.

En skolenhet omfattar el- och energiprogrammet (skolenhet EE), inriktningarna elteknik, automation, kommunikation och järnvägslektriker. Enheten har ca 300 elever och 21 personal.

En skolenhet omfattar hantverksprogrammet (skolenhet HV), med inriktningarna skrädleri, frisör, florist och finsnickeri. Enheten har ca 400 elever och 40 personal.

En skolenhet omfattar estetiska programmet med inriktningarna bild och formgivning samt estetik och media, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet samt introduktionsprogrammen yrkesintroduktion, språkin introduktion och individuellt alternativ. (skolenhet NASAESIM). Enheten har 403 elever och 43 personal.

En skolenhet omfattar Scengymnasiet S:t Erik (skolenhet SC), som erbjuder estetiska programmet med inriktningarna artist/musikal, dans, musik, musikproduktion samt teater. Enheten har ca 210 elever och 25 personal.

En skolenhet omfattar gymnasiesärskola (skolenhet GySär), med nationellt program, estetiska programmet samt individuellt program (yrkesträning och verksamhetsträning)). Enheten har ca 110 elever och 60 personal.

Stockholms kommuns gymnasieskolor var vid Skolinspektionens tillsynsbesök uppdelade i tio gymnasieområden. Tillsammans med Kista gymnasium och Stockholms transport- och fordonstekniska gymnasium bildar S:t Eriks gymnasium Gymnasieområde 2 under en gemensam gymnasiechef. I gymnasieområdet finns även en gemensam administrativ chef.

Kunskapsresultat

Av den nationella statistiken för S:t Eriks gymnasium för läsåret 2011/2012 framgår att andelen elever som hade fullföljt utbildningen inom fyra år är 76,4 procent, vilket är högre än andelen i kommunen som är 74,7 procent och i nivå med andelen i riket som är 76,7 procent. Statistiken visar att 82 procent av de elever som avslutade utbildningen samma år fick grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier. Motsvarande andel för samtliga skolor i kommunen var 89 procent och i riket som helhet var andelen 87 procent samma år. Den genomsnittliga betygspoängen var 13,1 vilket är lägre än genomsnittet för kommunen som är 14,8 och genomsnittet i riket som är 14,1. Vid en jämförelse med tidigare år under den senaste femårsperioden har den genomsnittliga betygspoängen varierat mellan 13,1 och 14,3.

Skolenhet EE: På elprogrammet hade 77,1 procent av eleverna fullföljt utbildningen inom fyra år, jämfört med 69,5 procent i kommunen och 81,2 procent i riket. Av de elever som läsåret 2012 avslutande utbildningen vid elprogrammet hade 82 procent behörighet till universitets- och högskolestudier, jämfört med 82 procent i kommunen och 89 procent i riket. Genomsnittlig betygspoäng för dessa elever var 11,7, jämfört med 11,7 i kommunen och 12,5 i riket.

Skolenhet HV: På hantverksprogrammet hade 74,8 procent av eleverna fullföljt utbildningen inom fyra år, jämfört med 62,1 procent i kommunen och 83,9 procent i riket. Av de elever som läsåret 2012 avslutande utbildningen vid hantverksprogrammet hade 87 procent behörighet till universitets- och högskolestudier, jämfört med 89 procent i kommunen och 87 procent i riket. Genomsnittlig betygspoäng för dessa elever var 14,1, jämfört med 14,1 i kommunen och 14,0 i riket.

Skolenhet NASAESIM: På naturvetenskapsprogrammet hade 74,5 procent av eleverna fullföljt utbildningen inom fyra år, jämfört med 90,2 procent i kommunen och 91,7 procent i riket. Av de elever som läsåret 2012 avslutande utbildningen vid naturvetenskapsprogrammet hade 81 procent behörighet till universitets- och högskolestudier, jämfört med 94 procent i kommunen och 95 procent i riket. Genomsnittlig betygspoäng för dessa elever var 13,4, jämfört

med 16,2 i kommunen och 16,0 i riket. På estetiska programmet hade 83,1 procent fullföljt utbildningen inom fyra år, jämfört med 84,2 procent i kommunen och 82,2 procent i riket. Av de elever som läsåret 2012 avslutande utbildningen vid estetiska programmet hade 84 procent behörighet till universitets- och högskolestudier, jämfört med 91 procent i kommunen och 91 procent i riket. Genomsnittlig betygspoäng för dessa elever var 13,9, jämfört med 15,4 i kommunen och 14,8 i riket.

Skolenhet SC: På Scengymnasiets estetiska program hade 52,4 procent av eleverna fullföljt utbildningen inom fyra år, jämfört med 74,7 procent i kommunen och 76,7 procent i riket. Av de elever som läsåret 2012 avslutande utbildningen vid Scengymnasiet hade 100 procent behörighet till universitets- och högskolestudier, jämfört med 91 procent i kommunen och 91 procent i riket. Genomsnittlig betygspoäng för dessa elever var 15,3, jämfört med 15,4 i kommunen och 14,8 i riket.

Skolenhet GySär: Nationell statistik saknas.

Helhetsbedömning

Kunskapsresultaten för eleverna på S:t Eriks gymnasium ligger något under genomsnittet för riket, och har sjunkit de senaste fem åren. Resultaten varierar mellan de olika gymnasieprogrammen. Både Scengymnasiet och S:t Eriks tidigare estetiska program ligger något över genomsnittet i riket. Scengymnasiet hade dock låg genomströmning, då endast drygt hälften av eleverna hade fullföljt utbildningen inom fyra år. Hantverksprogrammets resultat är i nivå med snittet i riket och elprogrammets resultat något lägre än snittet i riket. Kunskapsresultaten för naturvetenskapsprogrammet ligger betydligt lägre än genomsnittet i riket. Vid enheten för gymnasiesärskola är det enligt rektorns uppgift endast ett fåtal elever som inte når målen.

De låga kunskapsresultaten på naturvetenskapsprogrammet kan delvis hänga samman med den bristande studiero som råder vid lektioner inom programmet. Skolan hade vid besökstillfället vidtagit vissa åtgärder för att komma tillrätta med problemen. Det framkommer genom intervjuerna att det varierar mellan lärare och skolenheter hur ordningsreglerna tillämpas samt att eleverna inte medverkat i framtagningen av reglerna.

På skolenhet EE och skolenhet NASAESIM framkommer att bemötande av elever är ett utvecklingsområde. Det handlar både om att lärare behöver acceptera olika elevers olika kunskapsnivåer som utgångspunkt för fortsatt lärande och om att visa tilltro till elevens förmåga att utvecklas vidare. Skolan behöver också försäkra sig om att de elever som behöver särskilt stöd får det.

Skolan behöver förbättra sitt målinriktade arbete för att förebygga och förhindra kränkningar, genom att i sin plan mot kränkande behandling följa upp hur planerade åtgärder i föregående års plan har genomförts samt beskriva vilka åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 augusti 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärarna ger uttryck för att de stärker elevernas vilja att lära och deras tillit till den egna förmågan.
- Se till att lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering

Enligt Skollagen ska i utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Alla barn ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Enligt läroplanen är det skolans ansvar att varje elev kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga.

Rektorn för skolenhet EE uppger att bemötandefrågor är ett utvecklingsområde och att en del lärare tycker eleverna har för låga kunskaper då de kommer från grundskolan. Enligt lärarna "gör grundskolorna inte sitt jobb" och eleverna är inte vana att anstränga sig i skolan. Enligt rektorn förekommer att lärare inte bygger upp förtroende och tillit innan man ställer krav på eleven. Elever på skolenhet EE uppger att en del lärare ställer för höga krav. Rektorn för skolenhet NASAESIM uppger att de har en stor andel elever som behöver stöd, och att skolan inte kan fortsätta ha ett synsätt som innebär att elever ska lämna

klassen för att komma ikapp om de behöver stöd. Rektorn ser det som en utmaning att det finns lärare som anser att en del elever inte ens borde vara där, och att det fortsättningsvis behöver jobbas med detta. Elever från skolenhet NASAESIM uppger att det finns lärare som är snäsiga mot elever som inte hänger med och markerar hur dumma vissa elevers frågor är. I intervjun med elevhälsan framkommer att det finns lärare som anser att vissa elever ska försvinna från skolan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det på skolenheterna EE och NASAESIM finns brister när det gäller att ta hänsyn till olika elevers förutsättningar och behov, att ge den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande samt att ansvara för att varje elev kan känna tillit till sin egen förmåga. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och Stockholms kommun föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

1 kap. 4 § andra stycket, 3 kap. 3 § skollagen, Lgy11 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande/Lpf 94 1.2 Gemensamma uppgifter för de frivilliga skolformerna, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Trygghet och studiero

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att ordningsregler finns och att de har utarbetats under medverkan av eleverna och följs upp vid skolenheten.
- Se till att rektorer och lärare vidtar de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.
- Se till att skolan har rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.
- Se till att det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Av skollagen framgår att skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero.

Enligt skollagen ska det finnas ordningsregler som utarbetats under medverkan av eleverna och som följs upp vid skolenheten. Rektorer och lärare ska också vidta de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att till-

försäkra eleverna trygghet och studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende.

Av den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynsbesöket framgår att det vid S:t Eriks gymnasium finns gemensamma ordningsregler som gäller för skolans fem skolenheter. När det gäller störningar i ordningen uppger lärarna på skolenhet EE att de tillämpar ordningsreglerna på olika sätt, med hänvisning till att de är olika som lärare och personer. De uppger att frågan om ordningsregler har diskuterats i syfte att göra tillämpningen mer lika, men det blir olika ändå. Det varierar således mellan lärare i vilken utsträckning ordningsreglerna följs. Enligt eleverna på skolenhet HV så får de ordningsreglerna när de börjar gymnasiet och får skriva under att man ska följa dem. Enligt rektorn för skolenhet HV tillfrågas eleverna av lärarna om synpunkter på ordningsreglerna, men hur och hur mycket vet inte rektorn. Elever på skolenhet NASAESIM uppger att lärarna berättar om ordningsreglerna, att man förut fick vara med och ta fram dem men att man nu inte vet hur det går till. Med anledning av de problem med bristande studiero som konstaterats på skolan, är det angeläget att skolan utarbetar ordningsregler under medverkan av elever från samtliga skolenheter samt att lärare och skolenheter tillämpar reglerna på samma sätt.

Kommunens egen brukarundersökning visar, enligt rektorn för skolenhet EE, på låga siffror för studiero, då endast 40 procent känner studiero. Enligt rektorn har många lärare accepterat att det inte är studiero. Rektorn säger också att de måste lyfta frågan om vad studiero betyder för eleverna. Eleverna uppger dock att det är studiero på de flesta lektioner, men att det inte är studiero på vissa kurser. Det varierar mellan lärarna. Inom skolenheten NASAESIM varierar studieron stort mellan de olika gymnasieprogrammen. I skolans egen enkätundersökning svarar endast 7 procent av eleverna på naturvetenskapsprogrammet att de har arbetsro, till skillnad mot individuella programmen och introduktionsprogrammen där 80 procent uppger att de har arbetsro. Även lärarna uppger att det är dålig studiero på naturvetenskapsprogrammet. Skolan har vidtagit vissa åtgärder som att visa ut stökiga elever och att rektorn har flyttat upp till korridoren för naturvetenskapsprogrammet. Beskrivningen av bristande studiero i klassrummen i naturvetenskapsprogrammet bekräftas vid Skolinspektionens lektionsbesök. Lärarna uppger också att de har svårt att komma överens om gemensam toleransnivå. Vid intervju med elever från skolenhet NASAESIM bekräftas uppfattningen att det varierar mellan lärare vilka krav de ställer på studiero. I samband med faktagranskningen kompletterar skolan med uppgifter om ytterligare åtgärder som satts in för att skapa studiero, och nämner lektionsobservationer, särskilda metoder som akvarium, mentorssamtal och samverkan med föräldrar.

Enligt skollagen ska det för varje skolenhet bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. Av lagen framgår också att en plan mot kränkande behandling ska upprättas varje år. Planen ska innehålla de åtgärder som, utifrån en kartläggning av den specifika skolans behov, behövs för att förebygga och motverka kränkande behandling. Planen ska även innehålla en redogörelse för vilka åtgärder som ska genomföras under det kommande året. I efterföljande års plan ska skolan redogöra för hur de planerade åtgärderna genomfördes.

S:t Eriks gymnasium har en plan mot kränkande behandling som är gemensam för skolans fem skolenheter. Planen innehåller mål, referenser till relevanta författningar samt definitioner. Planen innehåller en bilaga som beskriver hur det förebyggande arbete ska gå till, en handlingsplan vid misstanke om mobbning eller annan kränkande behandling mellan elever samt en handlingsplan avseende kränkande behandling från personal gentemot elev. I planen saknas dock en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts samt en redogörelse för vilka åtgärder som planeras att genomföras det kommande året.

Enligt skollagen ska skolan ha rutiner för hur signaler om kränkande behandling ska rapporteras till huvudmannen.

Vid intervjuer med rektorer, lärare och elever framkommer att det vid olika tillfällen förekommit kränkningar. Det har varit oroligt på gården och i korridorer samt förekommit sexuella trakasserier mellan elever från olika skolenheter. Skolan har agerat och satt in åtgärder, men man har inte rapporterat vidare till huvudmannen.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det inom de fem skolenheterna i gymnasieskolan finns brister vad avser arbetet kring trygghet och studiero och att det inom alla fem skolenheterna finns brister vad gäller planerna mot kränkande behandling. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

5 kap. 3, 5 och 6 §§, 6 kap. 8 och 10 §§ första stycket skollagen, Lgy 11 2.2 Normer och värden/Lpf 94 2.2 Normer och värden

Särskilt stöd

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.
- Se till att det för den elev i gymnasiesärskolan som har behov av extra stöd i skolarbetet anordnas stödundervisning.
- Se till att behovet av särskilt stöd skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas då det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav (i gymnasiesärskolan kunskapsmålen) som minst ska uppnås.
- Se till att det vid samtliga skolenheter fattas beslut om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Se till att åtgärdsprogrammen följs upp och att insatserna utvärderas löpande.

Motivering

I skollagen anges att särskilt stöd ska ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till. I skollagen anges att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppnå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska det anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd utreds skyndsamt. Vid utredning ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Visar utredningen att eleven är i behov av särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas där det framgår vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Beslut om åtgärdsprogram ska fattas av rektor och är överklagningsbara.

Vid intervjuer och samtal med elever framkommer uppfattningen att det finns elever som behöver särskilt stöd, men att de inte får det. Enligt eleverna är anledningen till detta en brist på pengar. Elever uppger att det är svårt att få särskilt stöd och ger exempel på elever med ADHD som inte fått stöd samt elever med dyslexi som inte fått ljudböcker i samtliga ämnen eleven önskat. Elever uppger vidare att det finns de som har problem med svenska språket som inte fått det stöd de behöver och kan få vänta flera månader på att få göra de tester som ligger till grund för bedömning av stödbehovet.

Lärare (EE) uppger att alla elever som behöver särskilt stöd inte får det. Enligt lärarna måste det finnas en diagnos och man måste söka särskilda pengar. Det kan ta tid, ibland ett läsår innan eleven får särskilt stöd. Enligt lärarna kan ele-

ver som har betyget F gå till stödverkstan och läs- och skrivstudion för att läsa upp betygen där. Om pengar beviljas kan en elev få en assistent som en-till-en-stöd. Lärarna uppger att få elever blir godkända i matematik idag och pekar i sammanhanget på att grundskolorna inte gör sitt jobb och att eleverna inte är vana att ta i längre. Lärare (HV) uppger också att det finns elever som inte får det särskilda stöd de har rätt till. En elev med diagnos fick vänta ett år innan hon fick träffa en person på "skolstödet". En annan lärare menar att det inte är deras jobb att hålla på med särskilt stöd. Lärarna(HV) uppger att de inte känner till att det görs pedagogiska utredningar och ingen har heller gjort någon sådan utredning. En lärare säger dock att hon anmälde behov av särskilt stöd för en elev, och att det snabbt sattes in en assistent. Läraren visar även en blankett som ska fungera som utredning, men flera av de övriga lärarna känner inte till den blankett som visas. Lärare på NASAESIM uppger att många elever har diagnos och att det är problem med matematiken, men att rektorn säger att det inte finns pengar till stödverksamhet. Lärare på skolenhet NASAESIM uppger vidare att det är oklart vem som bestämmer om särskilt stöd då det krävs extra resurser. Läraren kan ha uppmärksammat ett stödbehov, som rektorn ger klartecken till, men som sedan inte kommer till stånd då stödfunktionen säger nej. Lärare uppger också att det är upp till varje lärare att hantera stödet i alla ämnen utom svenska och matematik. Lärare på GySär uppger att man inte har en organisation för att fånga upp elevers enskilda stödbehov, utan det beror på vem som är mentor om det blir ett åtgärdsprogram. Då de skriver åtgärdsprogram har de inte alltid den organisation som krävs för att följa upp att de faktiskt ger den åtgärd som det beslutats om.

Rektorn på SC uppger att de har sedan tidigare en kultur av att jobba inkluderande, men att de nu ibland möter en annan inställning till hur man ska möta elever med behov av särskilt stöd. Hon är osäker på om alla elever som behöver särskilt stöd får det. Rektorn uppger att ungefär hälften av eleverna på skolenhet SC behöver särskilt stöd, och att inte alla som har någon diagnos behöver särskilt stöd samt att en del elever som saknar diagnos behöver särskilt stöd men inte får det. Rektorn för NASAESIM uppger att de har en stor andel elever som behöver särskilt stöd, och att man inte kan fortsätta ha ett synsätt som innebär att elever ska lämna klassen för att komma ikapp om de behöver särskilt stöd. Rektorn ser det som en utmaning att det finns lärare som anser att en del elever inte ens borde vara där, och att de fortsättningsvis behöver utveckla det inkluderande arbetssättet även när det gäller stöd.

Vid intervju med elevhälsan framkommer att vissa lärare fått mer kurstid i matematik och att det finns resurstid, men att elever inte tar ansvar och kommer till det särskilda stöd de erbjudits. För att gå till läs- och skrivstudion krävs, enligt elevhälsan, en diagnos.

Kvaliteten i de åtgärdsprogram som inkommit från de fem skolenheterna vid S:t Eriks gymnasium varierar. I de åtgärdsprogram som inkommit från skolenhet EE framgår inte tydligt vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses samt hur de ska följas upp och utvärderas. Från skolenhet GySär har inga åtgärdsprogram inlämnats. I samband med faktagranskningen uppges att elevers behov av särskilt stöd är väl dokumenterat vid övergången till gymnasiesärskolan och att skolan vidtar åtgärder utifrån dessa underlag. I intervjun med lärare från skolenhet GySär framkom att de inte har en organisation för att fånga upp elevers enskilda stödbehov, utan det beror på vem som är mentor om det blir ett åtgärdsprogram. I de fall åtgärdsprogram skrivs saknas, enligt lärarna, möjligheten att följa upp att åtgärden genomförs och ger önskvärd effekt.

Vid intervjuer med elever, lärare, rektorer och elevhälsa framkommer att det finns olika uppfattningar om vilka rutiner som gäller för att tillgodose elevers behov av särskilt stöd. Det framkommer även skilda uppfattningar om i vilken omfattning särskilt stöd ges till elever som har behov av det, om det krävs ett ansökningsförfarande för att en elev ska kunna få särskilt stöd, om det krävs en diagnos för att en elev ska få särskilt stöd samt om vilken typ av utredning som krävs som underlag för beslut om åtgärdsprogram. Det är även oklart vem som ansvarar för och genomför en sådan utredning. Det förekommer dessutom olika uppfattningar om särskilt stöd ska ske utanför den ordinarie klassen, t.ex. av en assistent eller om stödet ska kunna ges av ordinarie lärare i klassrummet.

I samband med faktagranskningen görs förtydligande av vilket särskilt stöd som ges på skolan samt om det utvecklingsarbete kring inkluderande arbetssätt som pågår.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det inom de fem skolenheterna för gymnasieskolan på S:t Eriks gymnasium finns brister vad avser särskilt stöd och åtgärdsprogram. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 8-9 §§ tredje stycket skollagen, Lgy 11 2.6 Rektorns ansvar/Lpf 94 2.6 Rektorns ansvar, 13 kap. 28 § första stycket gymnasieförordningen/8 kap. 1 § 1994 års gymnasiesärskoleförordning

Omfattning, innehåll och resurstillgång

Bedömning

Stockholms kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Omfattning, innehåll och resurstillgång.

- Se till att elever på yrkesprogram/yrkesförberedande program erhåller minst det antal veckor arbetsplatsförlagt lärande/arbetsplatsförlagd utbildning som krävs enligt författningarna.
- Se till att elever på samtliga gymnasieprogram får minst sin garanterade undervisningstid.

Motivering

Av skollagen framgår att ett yrkesprogram ska innehålla arbetsplatsförlagt lärande (APL). Av gymnasieförordningen framgår vidare att arbetsplatsförlagt lärande ska förekomma på alla yrkesprogram i minst 15 veckor. För utbildning påbörjad före 1 juli 2011 framgår av 1992 års gymnasieförordning att arbetsplatsförlagd utbildning (APU) skall förekomma på alla nationella program utom det estetiska programmet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet. Den arbetsplatsförlagda utbildningen skall uppgå till minst 15 veckor.

Enligt skollagen har elever på yrkesprogram rätt till minst 2430 undervisningstimmar. Enligt gymnasieförordningen är innehållet i nationella program i gymnasieskolan gymnasiegemensamma ämnen, programgemensamma ämnen, i förekommande fall för inriktningen gemensamma karaktärsämneskurser, programfördjupning, kurser inom det individuella valet och gymnasiearbete. Av gymnasieförordningen framgår även att huvudmannen beslutar om antalet undervisningstimmar för varje kurs och för gymnasiearbetet samt om hur fördelningen av undervisningstiden över läsåren ska göras.

Rektorn för skolenhet EE uppger att de olika inriktningarna på el- och energi-programmet/elprogrammet får olika mycket arbetsplatsförlagt lärande/arbetsplatsförlagd utbildning - Installation 15 v, Automation 8 v och Datorteknik 6 v.

På skolenhet EE finns i timplanen något som kallas "gemensam tid". I timplanen för skolenhet HV används begreppet "övrig GUT". Lärare på skolenhet EE uppger att det som i timplanen kallas "gemensam tid" är mentorstid, och att detta enligt skolenhetens ekonomichef och rektor räknas som undervisningstid, trots att det är oklart vilket ämne och kurs det handlar om och i vilken utsträckning undervisning bedrivs på denna tid. Rektorn för skolenhet uppger i samband med faktagranskningen att "övrig GUT" används som mentorstid samt att "övrig GUT" också används till idrottsdagar.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det inom skolenhet EE finns brister vad avser omfattningen av det arbetsplatsförlagda lärandet/den arbetsplatsförlagda utbildningen. Utredningen visar också att eleverna på skolenhet EE och skolenhet HV inte får den minsta garanterade undervisningstiden. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristen.

Författning

16 kap. 16 § andra stycket och 18 § skollagen, 4 kap. 1, 12 och 22 §§ 2010 års gymnasieförordning/5 kap. 4 d § 1985 års skollag, 2 kap. 18 § och 5 kap. 15 § 1992 års gymnasieförordning

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Sture Löf
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).